

Nr 351.

Av herr **Holmbäck**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1948/49 till universitets-sjukhusen.

I proposition nr 203 vid innevarande års riksdag föreslår Kungl. Maj:t bl. a. att den centrala handläggningen av ärenden rörande universitets-sjukhusen överflyttas från ecklesiastikdepartementet till inrikesdepartementet. I följd härav föreslår Kungl. Maj:t även att de anslag, som äskas i propositionen, måtte anvisas under elfte huvudtiteln, resp. under Statens allmänna fastighetsfond, Inrikesdepartementet. Såsom i propositionen angives, utgår förslaget i förevarande delar från det betänkande som avgavs 1946 av medicinalstyrelseutredningen (statens offentliga utredningar 1946: 20). I betänkandet uttalar utredningen att det icke kan anses självfallet att universitetssjukhusen skola i sjukvårdsadministrativt hänseende intaga en särställning av den art och omfattning, som nu är fallet. Efter att ha påpekat att det i olika sammanhang framkommit önskemål att universitets-sjukhusen skola närmare anknytas till den allmänna sjukvården i riket, varvid främst åsyftats att hos Kungl. Maj:t sammanföra handläggningen av samtliga sjukvårdsärenden till »socialdepartementet», uttalar utredningen att det icke förefaller utredningen osannolikt att en sådan ordning skulle vara ägnad att underlätta en ändamålsenlig avvägning av de krav, som den praktiska sjukvården och den medicinska undervisningen var för sig ställa. Det låter sig emellertid å andra sidan, enligt vad utredningen uttalar, icke utan en närmare undersökning överblicka i vad mån genom en överflyttning av ifrågavarande ärenden till »socialdepartementet» komplikationer kunna uppstå i fråga om den medicinska undervisningens centrala ledning. Denna fråga, som fölle utanför utredningens uppdrag, ansåg beredningen böra bli föremål för närmare utredning inom vederbörande departement. Likaledes borde upptagas till övervägande, huruvida icke vid universitetskanslerns sida borde, för samverkan mellan medicinalstyrelsen och den praktiska sjukvården å ena och vederbörande universitetsmyndigheter å andra sidan, ställas en särskild nämnd.

Såsom framgår av vad nu anförts uttrycker sig medicinalstyrelsen mycket försiktigt i fråga om lämpligheten av universitetssjukhusens överflyttning till »socialdepartementet». Något verkligt förslag framlägger utredningen icke; den bringar blott frågan på tal utan att i något hänseende angiva slutlig ståndpunkt. Vid remissen uttalades också av medicinska fakulteten i Lund, att det var svårt att med ledning av det framlagda betänkandet fatta ståndpunkt till frågan. Betänkandet blev i förevarande hänseende

föremål för skiftande omdömen. Den framlagda tanken avstyrktes direkt av det större akademiska konsistoriet i Uppsala, medicinska fakulteten i Uppsala, direktionen för det akademiska sjukhuset därstädes och större akademiska konsistoriet i Lund. Kanslern för rikets universitet framhöll att övervägande skäl tala för att frågor om undervisning och forskning vid universitetssjukhusen borde behandlas inom ecklesiastikdepartementet men att en överflyttning av samtliga frågor rörande sjukhusdriften »måhända» skulle vara lämplig. Han ansåg emellertid att en bestämd gräns mellan den ena och den andra arten ärenden svårligen kunde dragas. Han föreslog att universitetssjukhusen fortfarande skulle lyda under ecklesiastikdepartementet men att ett samarbetsorgan skulle skapas.

När nu ecklesiastikministern föreslår överförande av universitetssjukhusen till inrikesdepartementet, betonar han att universitetens enhet icke får brytas, att alltså någon omläggning av det kliniska akademiska befordringsväsendet icke åsyftas och att frågor angående undervisning och forskning även för framtiden skola behandlas inom ecklesiastikdepartementet. I dessa hänseenden torde ecklesiastikministerns uttalanden bliva föremål för odelat gillande. Men i propositionen tager han icke upp frågan, huru man skarpt skall kunna skilja mellan ärenden angående forskning och undervisning å ena och sjukhusdriften å andra sidan, och han framlägger icke något förslag angående det samarbetsorgan, som redan varit föremål för överväganden inom medicinalstyrelseutredningen och påyrkats även av universitetskanslern. Även inom den medicinska fakulteten i Uppsala har frågan om organisationen av samarbetet varit föremål för överväganden. För min del anser jag att på grund av den starka kritik som framförts mot överflyttandet av universitetssjukhusen till inrikesdepartementet frågan om överflyttandet bör lösas först sedan de två angivna spörsmålen varit föremål för närmare överväganden, alltså då man i dess helhet kan överblicka, huru förhållandena ställa sig efter ett överförande. Någon som helst olägenhet med att vänta med överförandet tills en närmare utredning föreligger i de angivna hänseendena torde icke finnas; någon kritik av den nuvarande ordningen har nämligen icke visat sig.

Med stöd av vad ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen ville bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 203 med den ändringen, att förslaget om överflyttning av universitetssjukhusen till inrikesdepartementet avslås och att alltså de i propositionen föreslagna anslagen anvisas å åttonde huvudtiteln resp. under Statens allmänna fastighetsfond, Ecklesiastikdepartementet.

Stockholm den 23 april 1948.

Å. Holmbäck.